

Kan vi få køns- ligestilling, og skal vi?

AF EVA KARTHOLM
Sekretariatschef, VEJ-EU
eva@vej-eu.dk

Arbejdet i Via Nordicas arbejdsgruppe om rekruttering har kredset meget om rekruttering, og herunder om muligheden for at rekruttere flere kvinder. Men det er ikke nemt at finde tal for fordelingen mellem mænd og kvinder i vejsektoren, og årsagen er til dels, at tallene mange steder opgøres pr. branche, og der er vejsektoren talt med i "Bygge og anlæg". Og ingeniørerne er talt i en samlet gruppe, som opgøres ved hjælp af uddannelseslængde. IDA skrev dog i 2022, at 27 % af deres medlemmer er kvinder, men oplyser ikke den præcise branche. Her går man nok ikke helt galt i byen, hvis man gætter på, at vejsektoren næppe er magnet for kvindelige ingeniører.

Til gengæld er det jo nemt at afkode, hvorfor der – på tværs af de nordiske lande – har været interesse for, hvordan vi tiltrækker og fastholder kvinder i sektoren. Der er en arbejdskraftressource, som rummer et talmæssigt potentiale – i hvert fald hvis vi tager skyklapperne på og accepterer, at vi stjæler fra andre sektorer, hvis kvinderne i stort tal rækker ud efter vejbranchen. Det er vel lidt som i flyveren – man skal hjælpe sig selv (med iltmasken), før man hjælper andre.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har også haft gang i regneriet. De har i starten af 2023 analyseret begreberne mande- og kvindefag nærmere, og kan derfor oplyse os om, hvilke fag der er domineret af enten kvinder eller mænd.

Også den analyse lider under, at bygge og anlæg er slået sammen. Men mon ikke der er en vis korrelation de to brancher imellem. Hvis man accepterer den præmis, kan man læse, at byggefagene har den højeste koncentration af mænd, og at der i nogle fag er under 2 % kvinder. I den anden ende af skalaen ligger i øvrigt jordemoderfaget, hvor kun 0,01 % er mænd. Så galt er det trods alt ikke i vejbranchen.

De få kvinder

Næste interessante spørgsmål må nødvendigvis være, om det optimale er, at der er kønslighed i branchen. Antallet af beskæftigede, der arbejder i et såkaldt blandet fag (et fag med nogenlunde lige mange mænd og kvinder), er fordoblet de senest 10-15 år, sådan at cirka 20 % arbejder i et blandet fag. Men der er store forskelle, og størstedelen af de faglærte og personer med mellemlang uddannelse (90 %) arbejder i fag domineret af det ene køn (Arbejderbevægelsen Erhvervsråd). Og det er uden tvivl gældende for vejsektoren - i hvert fald for den udførte del.

Slå dørene op

Når man kender de tal, kan man nemt tabe modet i forhold til en indsats for at rekruttere kvinder.

Det synes jeg ikke, man skal. Jeg synes, vi sammen skal gøre os umage for at kommunikere den passion, som har gjort, at vi hver især er landet på vejsektor-hylden. Og den arbejdsglæde, det giver.

Samtidig skal vi vise respekt for og gøre plads til de underrepræsenterede grupper, som gerne vil være med. Personer som fx tiltrækkes af muligheden for at arbejde en til en med den grønne omstilling, som holder af at være ude i den friske luft, som synes, det er fedt at køre i store maskiner, som har det godt med fysisk arbejde. Det kan være mænd såvel som kvinder. Lidt bedre reklame for os selv skal nok lokke flere kvinder til ad frivillighedens vej.

Det var også i høj grad det, som blev sagt på Via Nordica i København. Vejsektoren er attraktiv både for mænd og kvinder. Vi vil gerne have en større kønslighed, men vi har nogle hundrede års historie, noget kultur og nogle vaner, som vi hele tiden skal arbejde med at justere, så det kan lykkes. ●